

Wymagania na oceny do historii dla szkoły podstawowej „Wczoraj i dziś” kl. 4
Wymagania na oceny uwzględniają zapisy podstawy programowej z 2017 r. oraz zmiany z 2024 r., wynikające z uszczuplonej podstawy programowej.

Temat lekcji		Wymagania na poszczególne oceny				celująca
		dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	
Rozdział 1. Z historią na Ty						
1. Historia – nauka o przeszłości	<ul style="list-style-type: none"> – historia jako nauka o przeszłości; – historia a baśnie i legendy; – efekty pracy historyków i archeologów; – źródła historyczne, ich przykłady oraz podział. 	<ul style="list-style-type: none"> – przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>współczesność, przeszłość, historia, legenda, baśń</i>; – różnicza przeszłość od współczesności; – potrafi krótko scharakteryzować, czym zajmują się historycy. 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>archeologia, źródła historyczne</i>; – różnicza pracę historyków i archeologów; – potrafi podać przykłady postaci legendarnych i historycznych; – wyjaśnia, czym są przyczyny i skutki; – dokonuje podstawowego podziału źródeł historycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje różne przykłady materialnych źródeł pisanych i niepisanych. 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia rolę źródeł historycznych w procesie poznawania dziejów. 	<ul style="list-style-type: none"> – potrafi zaproponować podział źródeł pisanych bądź niepisanych na podkategorie; – ocenia wiarygodność różnego rodzaju źródeł pisanych.
2. Historia wokół nas	<ul style="list-style-type: none"> – znaczenie pamiętek rodzinnych; – drzewo genealogiczne – sposób przedstawienia historii rodziny; – „wielka” i „mała” ojczyzna; – patriotyzm jako miłość do ojczyzny; – sposoby wyrażania patriotyzmu; – „małe ojczyzny” i 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>ród, drzewo genealogiczne</i>; – przygotowuje drzewo genealogiczne najbliższej rodziny; – podaje przykłady postaw i zachowań patriotycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminem <i>tradycja</i>; – podaje przykłady regionalnych tradycji. 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminem „<i>mała ojczyzna</i>”; – tworzy przewodnik po własnej miejscowości. 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje wybitne postaci w dziejach regionu. 	

3. Mieszkamy w Polsce	<p>ich tradycje; – znaczenie terminów: <i>tradycja, drzewo genealogiczne, ojczyzna, mata ojczyzna, patriotyzm.</i></p>	<p>– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminem <i>symbole narodowe</i>; – wskazuje na mapie państwo polskie i jego granice.</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem <i>naród</i>; – przedstawia polskie symbole narodowe; – przedstawia najważniejsze święta państwowe; – wskazuje na mapie stolicę państwa.</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem <i>region</i>; – wskazuje na mapie główne krainy historyczne Polski oraz największe miasta; – przedstawia genezę najważniejszych świąt państwowych.</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem <i>Polonia</i>; – podaje przykłady dziedzictwa narodowego Polaków.</p>	<p>– omawia genezę polskich symboli narodowych; – tworzy przewodnik po własnym regionie.</p>
-----------------------	---	---	---	---	---	---

<p>4. Czas w historii</p>	<ul style="list-style-type: none"> - chronologia i przedmiot jej badań; - oś czasu i sposób umieszczania na niej dat; - podstawowe określenia czasu historycznego (<i>data</i>, <i>okres p.n.e. i n.e.</i>, <i>tyśiąclecie</i>, <i>wiek</i>); - cyfry rzymskie oraz ich arabskie odpowiedniki; - epoki historyczne: starożytność, średniowiecze, nowożytność, współczesność oraz ich daty graniczne. 	<ul style="list-style-type: none"> - przy pomocy nauczyciela używa terminów chronologicznych: <i>tyśiąclecie</i>, <i>wiek</i>; - umieszcza daty na osi czasu. 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawnie postępuje się terminami: <i>chronologia</i>, <i>okres p.n.e. i n.e.</i> - zamienia cyfry arabskie na rzymskie; - porządkuje fakty i epoki historyczne oraz umieszcza je w czasie. 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawnie postępuje się terminami: <i>era</i>, <i>epoka historyczna</i>; - podaje cezury czasowe epok historycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia okoliczności ustanowienia roku 1 i podziału na dwie ery; - podaje przykłady innych rachub mierzenia czasu. 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje główne epoki historyczne.
<p>5. Obliczanie czasu w historii</p>	<ul style="list-style-type: none"> + obliczanie upływu czasu między poszczególnymi wydarzeniami; + określanie, w którym wieku doszło do danego wydarzenia; - podział czasu na wieki i półwiecza. 	<ul style="list-style-type: none"> - przy pomocy nauczyciela określa, w którym wieku miało miejsce dane wydarzenie; - oblicza upływ czasu między wydarzeniami w ramach jednej ery. 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawnie wskazuje wydarzenie wcześniejsze w czasach p.n.e.; - oblicza upływ czasu między wydarzeniami w ramach obu er. 	<ul style="list-style-type: none"> - określa początek i koniec wieku; - poprawnie umiejscawia wydarzenia z obu er na osi czasu. 	<ul style="list-style-type: none"> - oblicza upływ czasu między wydarzeniami, w tym na przełomie obu er. 	<ul style="list-style-type: none"> - przyporządkowuje wydarzenia do epok historycznych.

6. Czytamy mapę i plan	- podobieństwa i różnice między mapą a planem; - znaczenie mapy w pracy historyka; - odczytywanie informacji z planu i mapy historycznej; - najstarsze mapy świata.	- przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>mapa, plan</i> ; - dostrzega różnice między mapą a planem.	- poprawnie posługuje się terminami: <i>legenda, symbol</i> ; - objaśnia symbole legendy mapy; - odczytuje z mapy podstawowe informacje.	- wyjaśnia, czym jest kartografia; - przygotowuje proste plany miejscowe.	- rozróżnia mapę geograficzną, polityczną, historyczną.	- wyjaśnia zasadę działania i rolę GPS-u we współczesnej lokalizacji przestrzennej.
Rozdział II: Od Piastów do Jagiellonów						
1. Mieszko I i chrzest Polski	- książę Mieszko I pierwszym historycznym władcą Polski; - małżeństwo Mieszka I z Dobrawą; - chrzest Mieszka I i jego znaczenie - znaczenie terminów: <i>plemię, Piastowie</i> .	- przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>plemię, dynastia</i> ; - wie, kto był pierwszym historycznym władcą Polski.	- poprawnie posługuje się terminem <i>Piastowie</i> ; - wyjaśnia pochodzenie nazwy „Polska”.	- poprawnie posługuje się terminami: <i>Słowianie, pogani</i> ; - zna wydarzenia związane z datą 966.	- wyjaśnia okoliczności zawarcia małżeństwa z Dobrawą oraz przyjęcia chrztu przez Mieszka; - przedstawia najważniejsze konsekwencje przyjęcia chrztu.	- wskazuje na mapie rozmieszczenie plemion słowiańskich na ziemiach polskich; - charakteryzuje znaczenie przyjęcia chrześcijaństwa dla państwa polskiego.
2. Bolesław Chrobry – pierwszy król Polski	- misja świętego Wojciecha u Prusów; - zjazd gnieźnieński i pielgrzymka cesarza Ottona III; - wojny Bolesława Chrobrego z sąsiadami i przyłączenie nowych	- przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>cesarz, koronacja, wojowie</i> ; - wie, kto był pierwszym królem Polski.	- poprawnie posługuje się terminami: <i>relikwie, gród, drużyna</i> ; - zna wydarzenia związane z datami: 1000, 1025; - charakteryzuje misję św. Wojciecha.	- poprawnie posługuje się terminami: <i>biskupstwo, arcybiskupstwo</i> ; - przedstawia przyczyny i skutki zjazdu gnieźnieńskiego.	- zna wydarzenia związane z datami: 1002–1018; - wskazuje na mapie terytoria podbite przez Bolesława Chrobrego; - wyjaśnia znaczenie koronacji Bolesława Chrobrego.	- ocenia skutki polityki wewnętrznej i zagranicznej Bolesława dla państwa polskiego.

	<p>ziem;</p> <ul style="list-style-type: none"> - koronacja Bolesława Chrobrego na króla Polski; - znaczenie terminów: <i>misja, relikwie, cesarz, arcybiskupstwo, biskupstwo, koronacja, gród, drużyna, wojowie</i>. 					
<p>3. Polska Kazimierza Wielkiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kazimierz Wielki ostatnim królem z dynastii Piastów; - reformy Kazimierza Wielkiego; - zjazd monarchów w Krakowie - ucztą u Wierzyńka; - umocnienie granic państwa (<i>Zastal Polskę drewnianą, a zostawił murowaną</i>); - utworzenie Akademii Krakowskiej; - znaczenie terminu: <i>żak, uniwersytet</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> - przy pomocy nauczyciela posługuje się terminem: <i>uniwersytet, żak</i>; - wyjaśnia, dlaczego historycy nadali królowi Kazimierzowi przydomek „Wielki”. 	<ul style="list-style-type: none"> - zna wydarzenia związane z datami: 1364, 1370; - wyjaśnia powiedzenie: <i>Zastal Polskę drewnianą, a zostawił murowaną</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia główne reformy Kazimierza Wielkiego; - wyjaśnia cele założenia oraz znaczenie utworzenia Akademii Krakowskiej; - wskazuje na mapie ziemie przyłączone do Polski za panowania Kazimierza Wielkiego. 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawnie posługuje się terminem <i>uczta u Wierzyńka</i>; - opisuje zjazd monarchów w Krakowie. 	<ul style="list-style-type: none"> - porównuje politykę prowadzoną przez Bolesława Chrobrego i Kazimierza Wielkiego.
<p>4. Jadwiga i Jagiełło - unia polsko-litewska</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objęcie władzy przez Jadwigę; - zasługi Jadwigi dla polskiej kultury, nauki i sztuki; - przyczyny zawarcia unii polsko-litewskiej 	<ul style="list-style-type: none"> - przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem <i>Jagiellonowie</i>; - charakteryzuje postać <i>Jadwigi</i> i 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawnie posługuje się terminem <i>unia</i>; - zna wydarzenia związane z datą 1385; - wskazuje na mapie Królestwo Polskie oraz obszar Wielkiego 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia okoliczności zawierania unii polsko-litewskiej; - wymienia postanowienia unii w Krewie. 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje sytuację związaną z objęciem tronu polskiego po wygaśnięciu dynastii Piastów. 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawnie posługuje się terminem <i>Andegawenowie</i>; - omawia zagrożenie ze strony zakonu krzyżackiego dla Polski i Litwy.

<p>w Krewie; – okoliczności objęcia władzy w Polsce przez Władysława Jagiełłę; – skutki zawarcia unii polsko-litewskiej; – zagrożenie ze strony Krzyżaków; – znaczenie terminów: <i>unia</i>, <i>Jagiellonowie</i>.</p>	<p><i>Władysława Jagiełły</i>.</p>	<p>Księstwa Litewskiego.</p>	<p>– przedstawia przyczyny wielkiej wojny z zakonem krzyżackim; – opisuje przebieg bitwy pod Grunwaldem.</p>	<p>– przedstawia skutki bitwy pod Grunwaldem oraz postanowienie pokoju toruńskiego.</p>
<p>5. Bitwa pod Grunwaldem</p>	<p>– bitwa pod Grunwaldem i biorący w niej udział rycerze.</p>	<p>– zna wydarzenia związane z datą 1410;</p>	<p>– wie, gdzie urodził się Mikołaj Kopernik oraz gdzie znajduje się jego grób; – przedstawia poglądy na temat Ziemi i Układu Słonecznego przed odkryciem Kopernika.</p>	<p>– charakteryzuje postać Ulricha von Jungingena.</p>
<p>6. Mikołaj Kopernik – wielki astronom</p>	<p>– przy pomocy nauczyciela poprawnie postępuje się terminem <i>astronomia</i>; – wie, kim był Mikołaj Kopernik.</p>	<p>– wyjaśnia powiedzenie: <i>wstrzymał Słońce i ruszył Ziemię</i>;</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>teoria heliocentryczna</i>; – przedstawia inne dokonania i zainteresowania Mikołaja Kopernika;</p>	<p>– wyjaśnia, dlaczego najważniejsze dzieło Kopernika zostało potępione przez Kościół.</p>

Rozdział III: Wojny i upadek Rzeczypospolitej

<p>1. Jan Zamoyski i złoty wiek Polski</p>	<ul style="list-style-type: none"> - złoty wiek Polski; - kariera polityczna i wojskowa Jana Zamoyskiego; - Zamość – miasto renesansowe; - znaczenie terminów: <i>szlachta</i>, <i>kanclerz</i>, <i>hetman</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> - przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem: <i>szlachta</i>; - zna królów Polski: <i>Zygmunta I Starego</i>, <i>Zygmunta II Augusta</i> i <i>Stefana Batorego</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawnie posługuje się terminami: <i>kanclerz</i>, <i>hetman</i>; - charakteryzuje postać i dokonania Jana Zamoyskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawnie posługuje się terminem <i>złoty wiek</i>; - charakteryzuje zabudowę i układ Zamościa; - wskazuje na mapie Zamość. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia słowa Zamoyskiego: <i>Takie będą Rzeczypospolite, jakie ich młodzieży chowanie</i>; 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje Zamość, jako przykład miasta renesansowego.
<p>2. XVII wiek – stulecie wojen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - potop szwedzki, rola Stefana Czarnieckiego; - obrona Jasnej Góry - król Jan III Sobieski i jego zwycięstwa nad Turkami; - rola husarii w polskich sukcesach militarnych; - znaczenie terminów: <i>potop szwedzki</i>, <i>husaria</i>, <i>wielki wezyr</i>, <i>odsiecz</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> - przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem <i>potop szwedzki</i>; - wskazuje na mapie granice Rzeczypospolitej. 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na mapie sąsiadów Rzeczypospolitej; - zna wydarzenia związane z datami: 1655–1660, 1683; 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawnie posługuje się terminem: <i>wojna podjazdowa</i>, <i>odsiecz wiedeńska</i>; - opisuje wygląd i uzbrojenie husarii; - zna postaci, Stefan Czarniecki, Jan III Sobieski, oraz ich dokonania. 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawnie posługuje się terminami: <i>husaria</i>, <i>wielki wezyr</i>; - przedstawia przebieg potopu szwedzkiego i przełomowej obrony Jasnej Góry; - przedstawia przebieg odsieczy wiedeńskiej. 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia skutki wojen Rzeczypospolitej w XVII w.
<p>3. Tadeusz Kościuszko na czele powstania</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sytuacja Rzeczypospolitej w XVIII w.; - Konstytucja 3 maja; - rozbiory Rzeczypospolitej dokonane przez Rosję, Prusy i Austrię; - dowództwo Tadeusza Kościuszki w powstaniu w 1794 r.; - bitwa pod Racławicami i rola kosynierów; 	<ul style="list-style-type: none"> - przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminami: <i>zaborcy</i>, <i>powstanie</i>; - wymienia państwa, które dokonały rozbiorów; - przedstawia cel powstania Kościuszkowskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawnie posługuje się terminami: <i>konstytucja</i>, <i>kosynierzy</i>; - zna wydarzenia związane z datami: 1772, 3 maja 1791 r., 1794, 1795; 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia znaczenie uchwalenia Konstytucji 3 Maja; - charakteryzuje postać i dokonania Tadeusza Kościuszki. - opisuje przebieg powstania kościuszkowskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia znaczenie uchwalenia Konstytucji 3 Maja; 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia czym był Uniwersał Połaniecki; - wskazuje na mapie rozbiory Polski; - wyjaśnia przyczyny kryzysu Rzeczypospolitej szlacheckiej;

	<p>– klęska powstania i III rozbiór Rzeczypospolitej; – znaczenie terminów: <i>rozbiory, konstytucja, powstanie, kosynierzy</i></p>					
<p>4. Legiony Polskie i hymn narodowy</p>	<p>– losy Polaków po upadku Rzeczypospolitej; – Legiony Polskie we Włoszech i panujące w nich zasady; – generał Jan Henryk Dąbrowski i jego rola w stworzeniu Legionów Polskich; – Józef Wybicki – autor <i>Mazurek Dąbrowskiego</i>; – znaczenie słów <i>Mazurek Dąbrowskiego</i>; – <i>Mazurek Dąbrowskiego</i> hymnem Polski; – znaczenie terminów: <i>emigracja, hymn państwowy</i></p>	<p>– przy pomocy nauczyciela poprawnie postępuje się terminem <i>hymn państwowy</i>; – zna imię i nazwisko autora hymnu państwowego; – zna słowa hymnu Polski.</p>	<p>– poprawnie postępuje się terminem <i>emigracja</i>; – przedstawia sytuację narodu polskiego po III rozbiorze; – zna wydarzenia związane z datą: 1797; – charakteryzuje postaci gen. Jana Henryka Dąbrowskiego i Józefa Wybickiego.</p>	<p>– opisuje Legiony Polskie we Włoszech oraz panujące w nich zasady.</p>	<p>– wie, kiedy <i>Mazurek Dąbrowskiego</i> został polskim hymnem narodowym; – wyjaśnia, dlaczego Polacy zaczęli tworzyć legiony polskie u boku Napoleona.</p>	<p>– charakteryzuje postać Napoleona Bonaparte; – wie, o jakich wydarzeniach mówią słowa <i>Mazurek Dąbrowskiego</i>.</p>
<p>5. Romuald Traugutt i powstanie styczniowe</p>	<p>– branka i wybuch powstania styczniowego; – wojna partyzancka; – Romuald Traugutt dyktatorem powstania; – represje po upadku powstania styczniowego; – znaczenie terminów: <i>zabór rosyjski, działalność</i></p>	<p>– przy pomocy nauczyciela poprawnie postępuje się terminami: <i>zabór rosyjski, Syberia</i>; – wyjaśnia, dlaczego Polacy zorganizowali powstanie.</p>	<p>– poprawnie postępuje się terminami: <i>branka, dyktator</i>; – charakteryzuje postać Romualda Traugutta; – zna wydarzenia związane z datami: 1863–1864.</p>	<p>– poprawnie postępuje się terminem <i>działalność konspiracyjna</i>; – wyjaśnia, dlaczego Polacy prowadzili działalność konspiracyjną.</p>	<p>– poprawnie postępuje się terminami: <i>wojna partyzancka</i>; – opisuje charakter, przebieg i skutki powstania styczniowego.</p>	<p>– wyjaśnia, dlaczego powstanie styczniowe upadło.</p>

6. Maria Skłodowska-Curie – polska noblistka	<p><i>konspiracyjna, branka, wojna partyzancka, dyktator, Syberia.</i></p> <p>– edukacja Marii Skłodowskiej-Curie na ziemiach polskich; – tajne nauczanie i Latający Uniwersytet; – kariera naukowa Marii Skłodowskiej-Curie; – Nagrody Nobla przyznane Marii Skłodowskiej-Curie; – polscy nobliści; – znaczenie terminów: <i>tajne nauczanie, Nagroda Nobla, laureat.</i></p>	<p>– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminami: <i>tajne nauczanie, laureat;</i> – wyjaśnia, dlaczego Maria Skłodowska-Curie musiała wyjechać do Francji.</p>	<p>– charakteryzuje postać Marii Skłodowskiej-Curie; – wymienia, za jakie dokonania Maria Skłodowska-Curie otrzymała Nagrodę Nobla.</p>	<p>– przedstawia dokonania M. Skłodowskiej-Curie i wyjaśnia, za co została uhonorowana Nagrodą Nobla.</p>	<p>– poprawnie postępuje się terminami: <i>Nagroda Nobla, Uniwersytet Latający;</i> – wymienia innych polskich laureatów Nagrody Nobla.</p>	<p>– opisuje działalność Marii Skłodowskiej-Curie podczas I wojny światowej.</p>
--	--	---	---	---	---	--

Rozdział IV: Ku współczesnej Polsce

1. Józef Piłsudski i niepodległa Polska	<p>– wybuch I wojny światowej; – udział Legionów Polskich i Józefa Piłsudskiego w działaniach zbrojnych podczas I wojny światowej; – odzyskanie niepodległości przez Polskę; – Józef Piłsudski Naczelnikiem Państwa; – walki o ustalenie granic II Rzeczypospolitej i</p>	<p>– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem: <i>I wojna światowa, II Rzeczpospolita;</i> – wskazuje na mapie obszar II RP; – wyjaśnia, dlaczego dzień 11 listopada został ogłoszony świętem państwowym.</p>	<p>– poprawnie postępuje się terminem <i>Naczelnik Państwa;</i> – zna wydarzenia 1914–1918; 11 listopada 1918 r.</p>	<p>– przedstawia udział Legionów Polskich w działaniach zbrojnych podczas I wojny światowej; – wyjaśnia rolę Józefa Piłsudskiego w odzyskaniu niepodległości i budowie państwa polskiego.</p>	<p>– poprawnie postępuje się terminem <i>orleńca lwowskie;</i> – wymienia obszary, o które Polacy toczyli walki w latach 1918–1921 r.</p>	<p>– opisuje przebieg walk o granice II Rzeczypospolitej.</p>
---	---	---	--	---	---	---

	<p>Bitwa Warszawska; – Narodowe Święto Niepodległości; – znaczenie terminów: <i>I wojna światowa</i>, <i>II Rzeczpospolita</i>, <i>Naczelnik Państwa</i>, <i>orleńa łwowskie</i>.</p>	<p>– przy pomocy nauczyciela poprawnie postępuje się terminami: <i>Wolne Miasto Gdańsk</i>, <i>bezrobocie</i>; – wskazuje na mapie Polski Gdynię.</p>	<p>– wyjaśnia, dlaczego Gdynia stała się polskim „oknem na świat”.</p>	<p>– opisuje trudności gospodarcze i ustrojowe w odbudowie państwa polskiego.</p>	<p>– charakteryzuje i wskazuje na mapie obszar Centralnego Okręgu Przemysłowego.</p>	<p>– poprawnie postępuje się terminami: <i>minister</i>, <i>eksport</i>, <i>import</i>.</p>
<p>2. Eugeniusz Kwiatkowski i budowa Gdyni</p>	<p>– problemy odrodzonej Polski; – usługi Eugeniusza Kwiatkowskiego na polu gospodarczym – budowa portu w Gdyni, Centralny Okręg Przemysłowy; – Gdynia polskim oknem na świat; – znaczenie terminów: <i>Wolne Miasto Gdańsk</i>, <i>bezrobocie</i>, <i>import</i>, <i>eksport</i>, <i>minister</i>.</p>	<p>– przy pomocy nauczyciela poprawnie postępuje się terminem: <i>okupacja</i>; – zna wydarzenia związane z datą 1 września 1939 r.; – opisuje sytuację narodu polskiego pod niemiecką okupacją.</p>	<p>– poprawnie postępuje się terminami: <i>Armia Krajowa</i>, <i>Szare Szeregi</i>; – zna wydarzenia związane z datą 1 sierpnia 1944 r.; – charakteryzuje postaci Zośki, Alka i Rudego.</p>	<p>– wie, dlaczego wybuchło powstanie warszawskie; – opisuje najważniejsze akcje Szarych Szeregów, w tym akcję pod Arsenalem.</p>	<p>– poprawnie postępuje się terminami: <i>Związek Sowiecki</i>, <i>powstanie warszawskie</i>; – charakteryzuje działalność Polskiego Państwa Podziemnego.</p>	<p>– przedstawia przebieg powstania warszawskiego.</p>
<p>3. Zośka, Alek i Rudy – bohaterscy harcerze</p>	<p>– wybuch II wojny światowej; – sytuacja społeczeństwa polskiego pod niemiecką okupacją; – Szare Szeregi (Zośka, Alek, Rudy); – akcja pod Arsenalem; – powstanie warszawskie jako wyraz patriotyzmu młodego pokolenia; – znaczenie terminów: <i>okupacja</i>, <i>Armia Krajowa</i>, <i>Szare Szeregi</i>.</p>	<p>– przy pomocy nauczyciela poprawnie postępuje się terminem: <i>okupacja</i>; – zna wydarzenia związane z datą 1 września 1939 r.; – opisuje sytuację narodu polskiego pod niemiecką okupacją.</p>	<p>– poprawnie postępuje się terminami: <i>Armia Krajowa</i>, <i>Szare Szeregi</i>; – zna wydarzenia związane z datą 1 sierpnia 1944 r.; – charakteryzuje postaci Zośki, Alka i Rudego.</p>	<p>– wie, dlaczego wybuchło powstanie warszawskie; – opisuje najważniejsze akcje Szarych Szeregów, w tym akcję pod Arsenalem.</p>	<p>– poprawnie postępuje się terminami: <i>Związek Sowiecki</i>, <i>powstanie warszawskie</i>; – charakteryzuje działalność Polskiego Państwa Podziemnego.</p>	<p>– przedstawia przebieg powstania warszawskiego.</p>

	<p>– przejęcie władzy w powojennej Polsce przez komunistów; – polityka komunistów wobec polskiego podziemia; – działalność wojenna i powojenna Witolda Pileckiego; – postawa Danuty Siedzikówny, ps. Inka – znaczenie terminów: <i>opozycja antykomunistyczna</i>, „<i>żołnierze niezłomni</i>”.</p>	<p>– przy pomocy nauczyciela poprawnie postępuje się terminem: „<i>żołnierze niezłomni</i>”; – opisuje politykę komunistów wobec ludności polskiej.</p>	<p>– poprawnie postępuje się terminem: „<i>żołnierze niezłomni</i>”; – rozwija skrót PRL;</p>	<p>– wyjaśnia, kto objął rządy w państwie polskim po zakończeniu II wojny światowej; – opisuje represje komunistów wobec zwolenników prawowitych władz polskich.</p>	<p>– charakteryzuje postaci <i>Witolda Pileckiego</i> i <i>Danuty Siedzikówny</i>.</p>	<p>– wie, kiedy obchodzony jest Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”.</p>
<p>4. „Żołnierze niezłomni”</p>	<p>– dziecinństwo i początek kapłaństwa Karola Wojtyły; – opozycyjna rola Kościoła w czasach komunizmu; – wybór Karola Wojtyły na papieża; – pielgrzymki papieża do ojczyzny (<i>Niech zstąpi Duch Twój i odnowi oblicze ziemi. Tej ziemi!</i>); – wsparcie Kościoła dla</p>	<p>– przy pomocy nauczyciela poprawnie postępuje się terminem: <i>papież</i> – wie, kim był Karol Wojtyła; – podaje miasto, w którym urodził się Karol Wojtyła.</p>	<p>– poprawnie postępuje się terminami: <i>papież</i>, <i>teologia</i>, <i>pielgrzymka</i>; – wymienia nazwy kontynentów, które odwiedził Jan Paweł II.</p>	<p>– charakteryzuje rolę Kościoła katolickiego w czasach komunizmu; – charakteryzuje rolę papieża jako przywódcy Kościoła katolickiego oraz jako autorytetu moralnego dla chrześcijan.</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie słów <i>Jan Paweł II: Niech zstąpi Duch Twój i odnowi oblicze ziemi. Tej ziemi!</i>; – wyjaśnia znaczenie pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do kraju dla społeczeństwa polskiego.</p>	<p>– poprawnie postępuje się terminami: <i>konklawe</i>, <i>kardynał</i>, <i>pontyfikat</i>; – wie, dlaczego Stefan Wyszyński nazywany jest Prymasem Tysiąclecia; – charakteryzuje krótką biografię Jana Pawła II.</p>
<p>5. Jan Paweł II – papież pielgrzym</p>						

	<p>opozycji; – Jan Paweł II jako papież pielgrzym; – znaczenie terminów: <i>papież, teologia, pielgrzymka, konklawe, kardynał, prymas, pontyfikat.</i></p>	<p>– przy pomocy nauczyciela poprawnie postępuje się terminami: <i>demokracja, strajk, solidarność, związek zawodowy;</i> – wie, jak się nazywał pierwszy przywódca związku zawodowego „Solidarność” i późniejszy prezydent.</p>	<p>– wyjaśnia, dlaczego w 1980 r. doszło do masowych strajków robotniczych; – opisuje okoliczności zawiązania związku zawodowego „Solidarność”.</p>	<p>– zna wydarzenia związane z datami: sierpień 1980, 1989; – zna głównych bohaterów „Solidarność” – Lecha Wałęsę i Annę Walentynowicz.</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>stan wojenny, Okrągły Stół;</i> – wymienia ograniczenia, z jakimi wiązało się wprowadzenie stanu wojennego; – wyjaśnia skutki rozmów Okrągłego Stołu.</p>	<p>– wskazuje różnice polityczne między czasami komunizmu a wolną Polską.</p>
<p>6. „Solidarność” i jej bohaterowie</p>	<p>– życie codzienne w okresie PRL.; – działalność opozycyjna; – strajki robotnicze i powstanie NSZZ „Solidarność”; – bohaterowie „Solidarność”: <i>Lech Wałęsa i Anna Walentynowicz;</i> – wprowadzenie stanu wojennego i represje przeciwko opozycji; – przełom 1989 r. i upadek komunizmu; – znaczenie terminów: <i>strajk, związek zawodowy, solidarność, stan wojenny, Okrągły Stół.</i></p>					

Twoje *Twój*